

Frágreiðing um starvsemi Málráðsins árið 2016

Sigast má, at 2016 var eitt virkið ár hjá Málráðnum. Umframt at ráðið sjálvt helt 4 fundir, hevur starvsnevndin fundast minst eina ferð um mánaðin, og arbeitt við fleiri verkætlanum.

Ráðsfundirnir viðgera ymisk evni viðvíkjandi føroyskum máli, og afturvendandi á skránni eru eitt nú stavseting, støða til ymiskar málsligar avbjóðingar, og orðaskifti grundað á ólíkan hugburð til hesar. Vit kunnu siga, at meðan Málráðið umrøður og tekur avgerðir, so er tað starvsnevndin sum fremur og setur tiltøk í verk.

Móðurmálsdagurin er vorðin afturvendandi tiltak, sum ráðið skipar fyri. Í 2016 varð hann hildin í Nýggjustovu 31. mars um *Ung og Filmsmál*, og yrkismál er á skránni í 2017. Síðani var annað tiltak á Háskúlanum 1. oktober um *Ung og Málið*. Á skránni vóru tónleikaframsøslur, framløgur um málslig evni, umframt ein filmskapping fyri ung, har evnið var málið, og viðislønir vóru latnar. Harumframt varð Málráðið eisini biðið um at vera við í tiltakinum *Ársins Orð*, sum Kringvarpið skipaði fyri.

Norðurlandskt samstarv. Málráðið luttók á norðurlandskum málfundi í Vaasa í Finnlandi 31. august til 2. september, har evnið var ‘fleirmelta samfelagið’. Har varð avgjørt at luttaka á mál- og mentanarstevnu í Árhús í september 2017, og í 2018 verður skipað fyri norðurlandskum málfundi í Føroyum, har evnið verður málið í sosialu miðlunum.

Stavsetingarorðabókin. Málráðið hevur sett ein fylgibólk, sum hittist eina ferð um mánaðin, og arbeiddi er komið eina fasta legu. Um ársskiftið vóru næstan øll leitorðini í Føroyskari Orðabók flutt yvir í Stavsetingarorðabókina.

Málslig vegleiðing og ráðgeving. Nógvir spurningar um mál og málfrøði koma alla tíðina inn til Málráðið, og verða hesir viðgjørdir og svaraðir av starvsnevndini og starvsfólki ráðsins. Hetta er ein sera týðningarmikil mennandi táttur í virksesemi Málráðsins.

Frálæra í føroyskum fyri útlendingar. Málráðið hevur viðgjørt hetta øki, har vit mugu sigast at vera eftirbátar í mun til okkara grannalond. Ráðið samdist við ársenda um at senda Mentamálaráðnum skriv, har heitt verður á myndugleikarnar um at gera munandi meira fyri at læra útlendingar, sum hava sett búgv her, føroyskt, m.a. við at útbúgva lærarar til uppgávuna, at gera eina útbúgvingarætlan og at bjóða tilflytarum nøktandi tal av tímum í málinum.

Eitt øki, sum samtykt varð at gera meir við komandi ár, er *skipað arbeiði við føroyskum yrkismáli*, og eisini *granskningarmáli*. Hetta verður eisini evnið fyri Móðurmálsdagin 2017, sum sagt verður frá í kunningarskrivi:

‘Málráðið hevur valt yrkismál sum evni fyri Móðurmálsdagin 2017. Í ár verður dagurin í Løkshøll í Runavík 25. mars, kl. 13-16. Móðurmálsdagurin verður hildin á føðingardeggi V. U. Hammershaimbs. Hann var føddur 25. mars 1819. Tiltakið endar við, at ein móðurmálsvirðisløn verður handað. Við at seta sjóneykuna á yrkismál vísir Málráðið á týðningin á øllum økjum at hava eitt væl virkandi mál, sum alt árið kann rúma øllum samskifti og øllum tí, sum fólk fáast við í sínum yrki’.

Tað var 1. januar 2013 at Málráðið fór til verka. Málráðið avloysti tá Føroysku málnevndina, sum hevði virkað sambært kunngerð síðan 1985. Tann 31. desember 2016 rann tað fyra ára skeiðið út, sum sitandi Málráð varð sett til at virka. Mentamálaráðið hevur tó heitt á okkum um at verða sitandi til 1. apríl 2017, tá væntað er at nýtt Málráð fer at verða skipað.